UCHWAŁA NR XXI/95/25
RADY GMINY OPORÓW

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oporów na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. Zm.) i art. 176 pkt 1 oraz 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz.49.) Rada Gminy Oporów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oporów na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Oporów.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr LI/243/23 Rady Gminy Oporów z dnia 29 czerwca 2023r w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marcin Kraśkiewicz

Załącznik do uchwały nr XXI/95/25

Rady Gminy Oporów

z dnia 30 grudnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE OPORÓW NA LATA 2025-2027

I. Wprowadzenie

Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oporów na lata 2025 - 2027 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia i pomocy rodzinie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych oraz propozycją możliwych do zrealizowania zadań w zakresie opieki nad dziećmi oraz rodziną. Celem Programu jest przywrócenie zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Obowiązek opracowania Programu Wspierania Rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wstęp do cytowanej ustawy brzmi: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami". Rodzina jest podstawowym środowiskiem, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Kształtując osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina powinna być jednym z najbardziej stabilnych punktów odniesienia w życiu dziecka. Obecnie spotykamy się z licznymi zagrożeniami i zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Teraźniejsze rodziny odczuwają niedosyt uczuciowy, rozluźnienie więzi i relacji pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, mające negatywny wpływ na ich życie wewnętrzne. Zagrożeniem dla dobrze funkcjonującej rodziny jest nieumiejętne korzystanie z Internetu i coraz częściej uzależnienie dzieci od komputerów i gier. Wpływa to negatywnie na rozwój dziecka. W rodzinie, w której występuje problem z nadużywaniem alkoholu dziecko czuje się zagubione. Jak pisze K. Dymek - Balcerek „emocjonalna atmosfera rodziny alkoholowej jest przepełniona wstydem, żalem, złością, lękiem, poczuciem krzywdy i winy, agresji i wydaje się, że nikt nie jest w porządku". Kolejnym uzależnieniem wpływającym na dysfunkcyjność rodziny jest narkomania. Uzależnienie od narkotyków jest przytłaczające - i to nie tylko dla osób cierpiących z tego powodu - ale także dla ich rodzin i przyjaciół. Powody sięgania po narkotyki są różne, jednak najczęściej pierwszy kontakt z nimi wynika z ciekawości o chęci dostosowania się do grupy rówieśniczej. Należy pamiętać, że problem narkotyków dotyczy w takim samym stopniu dzieci z rodzin uważanych za patologiczne, jak i z tzw. „dobrych domów". Uzależnienia behawioralne oznaczają umiejętności powstrzymywania się od wykonywania danej czynności, mimo że wpływa to negatywnie na stan zdrowia osoby uzależnionej, a także jej kontakty z otoczeniem. Wyróżnia się m.in. uzależnienie od komputera, Internetu, coraz częściej telefonu komórkowego, czy hazardu. Osoba uzależniona nie jest w stanie sama przerwać ciągłego powtarzania czynności, a to przyczynia się do zmniejszenia codziennej aktywności, co w konsekwencji wpływa negatywnie na sferę społeczną, zawodowa i szkolną. Przemoc jest kolejną z przyczyn występowania nieprawidłowości w rodzinie. Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku form jednocześnie. Przemoc może prowadzić nie tylko do uszkodzenia ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki osoba doznająca przemocy postrzega sama siebie. Poważnym problemem wśród młodzieży szkolnej jest przemoc rówieśnicza. Nasilenie konfliktów rodzinnych prowadzących do niewłaściwej atmosfery wychowawczej, zakłócenie sfery uczuciowej pomiędzy rodzicami oraz rodzicami a dziećmi, niewłaściwe czy nieskuteczne metody wychowawcze to tylko jedne z nielicznych zaburzeń życia wewnątrzrodzinnego prowadzących do zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych. W przypadku pojawienia się w rodzinie zaburzeń w funkcjonowaniu, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań, które niejednokrotnie są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Głównymi problemami dezorganizującymi życie rodzin są uzależnienia (głównie choroba alkoholowa), przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, którym niejednokrotnie towarzyszy problem ubóstwa oraz długotrwałe bezrobocie. Dlatego rodziny dysfunkcyjne

wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów i przedstawicieli innych instytucji, mających kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Od 1 stycznia 2017 roku z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (tj Dz.U. z 2024r, poz. 1829) poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo chorobę zagrażająca ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu." Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej w fazie gdy problemy pojawiają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy rodzina jest zastępowana w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej lub w sytuacjach ekstremalnych dziecko musi opuścić własną rodzinę. Do zadań własnych gminy określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3- letnich programów wsparcia rodziny.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny) i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz.49). Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policji, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi.

Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest istotne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci przyczyni się do funkcjonowania rodziny w środowisku i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Oporów

Gmina Oporów to gmina wiejska położona w części województwa łódzkiego, w powiecie kutnowskim, ok. 10–15 km od Kutna, 60 km od Łodzi i ok. 120 km od Warszawy**.** Obszar: około 67,7 km² (6 777 ha). Podzielona na 24 sołectwa i 40 miejscowości – m.in. Janów, Pierwszy i Drugi, Kurów-Wieś, Mnich i inne. Zdecydowanie rolniczy charakter: około 88 % powierzchni to użytki rolne, 6 % lasy, reszta: zabudowania i wody.

Dane sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Oporów (stan na 31.12.2024)

Tabela 1.

Ogółem mieszkańcy	**kobiety**	**mężczyźni**	**Wiek przedprodukcyjny**	**Wiek produkcyjny**	**Wiek poprodukcyjny**
2423	1212	1211	451	1525	447

Źródło: dane Urząd Gminy Oporów .

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie podejmują szereg działań wytyczonych przez ustawy. Pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczej prowadzą pracownicy socjalni. W tych rodzinach świadczona jest szeroko rozumiana praca socjalna. Polega ona przede wszystkim na dotarciu do świadomości rodzica, że pracownik socjalny chce i może pomóc pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania rodziny. Ma ona na celu wzmocnienie i podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez odpowiednią edukację w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, zacieśnianie więzi rodzinnych, organizację czasu wolnego dla swoich dzieci. Uświadamiają rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, pokazują korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców. Dostarczają informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzenia wolnego czasu z dziećmi. Modelują zachowanie rodziców względem dzieci. W czasie kontaktów z rodziną pokazują, jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować. Zachęcają do okazywania dzieciom miłości. Motywują rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania do szkoły.
Działalność Ośrodka w tej dziedzinie jest duża i ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez każdego pracownika socjalnego. Pracę socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do Ośrodka Pomocy Społecznej klientem. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie. Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związanej z tym migracji zarobkowej, ważna kwestią gminy, jest bezrobocie. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kutnie zarejestrowanych było 81 bezrobotnych mieszkańców gminy Oporów z tego 41 kobiet (dane

PUP Kutno 2024r.). Bezrobocie dotyka nie tylko osoby pozostające bez pracy, lecz również ich rodziny. Jest czynnikiem generującym stany depresyjne, związane z poczuciem braku stabilności i bezpieczeństwa socjalnego. W radykalny sposób wpływa na powstawanie atmosfery napięcia i zagrożenia, a w skrajnym przypadku może być przyczyną występowania przemocy wobec członków rodziny. Burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa negatywnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji. Najbardziej bolesnym efektem bezrobocia jest zagrożenie godziwej egzystencji rodziny, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa. Bezrobocie rodziców dla dzieci i młodzieży kończącej pewien etap edukacji niejednokrotnie oznacza zmianę i ograniczenie planów dalszego kształcenia, obniżenie ich aspiracji edukacyjnych, zahamowanie rozwijania uzdolnień w drodze dalszej nauki. Powoduje to zachwianie systemu wartości młodego pokolenia i obniżenie hierarchii takich wartości jak wykształcenie, uczciwa praca, solidarność. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba (tabela 2).

Tabela 2. Powody przyznania pomocy społecznej w 2024r

Powody korzystania z pomocy społecznej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	28	52
bezdomność	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	16
bezrobocie	21	59
niepełnosprawność	26	38
Długotrwała lub ciężka choroba	17	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0
alkoholizm	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1
Zdarzenia losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	1	1

Źródło: dane GOPS w Oporowie

Zanotowane wskaźniki stanowią dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie płaszczyzny działań w zakresie wsparcia osób korzystających z pomocy Społecznej, wdrażania programów walki z wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

Tabela Nr 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	**Rok 2022**	**Rok 2023**	**Rok 2024**
Rodziny ogółem, w tym o liczbie dzieci	**18**	**16**	**11**
1	**7**	**5**	**3**
2	**7**	**7**	**5**
3	**4**	**4**	**2**
4	**0**	**0**	**1**
5	**0**	**0**	**0**
6 i więcej…	**0**	**0**	**0**

Źródło: dane GOPS w Oporowie

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżek mogą udzielać nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Karta przyznawana

jest również dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Tabela Nr 4. Liczba Wydanych Kart Dużej Rodziny w Gminie Oporów

Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba Wydanych Kart Dużej Rodziny	**8**	**30**	**23**

Źródło: dane GOPS w Oporowie

Poważne w skutkach jest wychowywanie się dzieci w rodzinie przemocowej. Oprócz uszkodzeń fizycznych, często dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd też ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy, jak też podjęcie działań wobec sprawy przemocy. Występowanie przemocy w rodzinie według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Oporowie i Zespołu Interdyscyplinarnego jest zjawiskiem nadal często występującym, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 5.

Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin w których toczyła się procedura NK w poszczególnych latach	**8**	**13**	**7**

Źródło: dane GOPS w Oporowie

W celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, tut. Ośrodek realizuje Wieloletni Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych Programem w poszczególnych latach:

Tabela Nr 6.

Liczba rodzin objętych Programem w poszczególnych latach	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
	17	19	17

Źródło: dane GOPS w Oporowie

Każde dziecko, które kwalifikuje się do objęcia tym wsparciem ma możliwość otrzymania gorącego posiłku. Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywienia, jak również stanowi znaczącą pomoc dla rodziny. Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny, zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza to: placówki opiekuńczo - wychowawcze. Na terenie powiatu kutnowskiego instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówek opiekuńczo - wychowawczych. Placówkę opiekuńczo - wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie wynika, że w 2024 roku na terenie powiatu kutnowskiego działały następujące placówki opiekuńczo - wychowawcze:

-Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza we Franciszkowie, typ interwencyjny liczba miejsc 14;
-Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Tęcza" w Kutnie typ, socjalizacyjnego 14 miejsc;
- Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Różany Zakątek" w Kutnie typ socjalizacyjny, liczba miejsc 14;
-Dom dla dzieci „„Jaś" we Franciszkowie, typ socjalizacyjny, liczba miejsc 14;
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinny Dom Dziecka w Strzegocinie, gm. Kutno Caritas Diecezji Łowickiej, typ rodzinny dla 8 dzieci (w uzasadnionych przypadkach do 10 podopiecznych).

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej i tym samym Gmina Oporów została zobligowana do częściowego ponoszenia kosztów związanych z ich pobytem w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo wychowawczych.

Tabela Nr 7.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina Oporów zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności.					
Rok 2023			**Rok 2024**		
Spokrewnione rodziny zastępcze	Niezawodowe rodziny zastępcze	Zawodowa rodzina zastępcza	Spokrewnione rodziny zastępcze	Niezawodowe rodziny zastępcze	Zawodowa rodzina zastępcza
2	1	0	2	1	0

Źródło: dane GOPS w Oporowie

III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oporów na lata 2025 - 2027" należy brać pod uwagę między innymi:

1) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2025 roku, poz.49),
2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn.zm),
3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz.1673 zpóźn.zm.),
4) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2809 ze zm.),
5) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r, poz.1512),
6) Ustawa z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U z 2025r., poz. 798),
7) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U z 2025r., poz.619),
8) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem"(Dz.U. z 2024 r., poz.1829),
9) Ustawa z dni 26 października1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z2023r.,poz.2151zpóźn.zm.).
10) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz.1939 ze zm),
11) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 z późn. zm.),
12) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2025 r., poz.438zpóźn.Zm.),
13) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U z 2024 r., poz.750 z późn. zm.).

IV. Analiza SWOT

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY OPORÓW	
Mocne strony	**Słabe strony**
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Oporów na lata 2021-2026, Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026, poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dobrze wykształcona kadra, - otwartość na współpracę, funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy, - funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy, - baza instytucji wspierających rodziny (w szczególności: GOPS, PCPR, Sąd, Policja, - oferty sportowe - funkcjonowanie Żłobka na terenie gminy.	- utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog), - wysoki wskaźnik ubóstwa i bezrobocia, - wysokie koszty utrzymania rodzin, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - rozpad związków, separacja, wyjazdy za granicę, - ograniczone środki finansowe na realizację złożonych programów, - brak wzorców osobowych W rodzinach dysfunkcyjnych, - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, - bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo wychowawczych, - brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy, -niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych, - brak mieszkań chronionych i socjalnych, -utrudniony dojazd do poszczególnych miejscowości na

	terenie gminy jak i poza nią, - niewystarczający zasób lekarzy psychiatrów dziecięcych
Szanse	**Zagrożenia**
- polityka państwa przyjazna rodzinom, - realizacja Rządowych programów, - możliwość współpracy z organizacjami, - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych - spadek bezrobocia, - edukacja rodziców, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, - zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej i edukacji, - zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania, - współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych, - zmiana mentalności społecznej postrzegania rodzin dysfunkcyjnych.	-wzrost kosztów utrzymania rodzin, - zanik więzi, tradycji rodzinnych ,, Pęd Życia", - trudna sytuacja finansowa rodzin, coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, -uzależnienie rodzin od pomocy społecznej zjawisko, dziedziczenia biedy" oraz zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo wychowawczych przez rodziców, - rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienia), -ograniczone środki na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów, - brak środków finansowych na zatrudnienie asystentów rodziny, brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, - skutki migracji zawodowej. - ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację.

V. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe:

1. **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.**

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka				
Zadania	**Okres realizacji**	**Wskaźnik realizacji działań**	**Realizatorzy**	**Źródła finansowania**
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.	2025-2027	Liczba rodzin: - objęta pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, - objęta świadczeniem wychowawczym - objęta stypendium szkolnym	GOPS, Organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
2. Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci.	2025-2027	- liczba dzieci korzystających z posiłków w	GOPS, Szkoły	środki własne i realizatorów działania

		stosunku do liczby rodzin korzystających z pomocy		
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2025-2027	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	GOPS, Placówki Służby Zdrowia	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej.	2025-2027	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówce	GOPS, PCPR	środki własne realizatorów działania
5. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy.	**2025-2027**	- liczba sporządzonych Niebieskich Kart - liczba osób doznających przemocy (dorośli i dzieci)	Zespół Interdyscyplinarny, Policja	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6. Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	**2025-2027**	- liczba dzieci korzystających z wypoczynku w stosunku do liczby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7. Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby)	**2025-2027**	Liczba rodzin wspierających w stosunku do potrzeb	Gmina, GOPS	środki własne realizatorów działania, dotacje

1. **Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.**

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących				
Zadania	**Okres realizacji**	**Wskaźniki realizacji działań**	**Realizatorzy**	**Źródło finansowania**
1. Organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz rodziny przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym.	2025-2027	-liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	GOPS, PCPR, Organizacje pozarządowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.	2025-2027	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad, - ilość uczniów,	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, Poradnia Psych.-Pedagog.	środki własne realizatorów działania

		którzy skorzystali z porad		
3. Podniesienie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, konsultacji, poradnictwa.	**2025-2027**	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami	Placówki Oświatowe, PCPR	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.	**2025-2027**	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	GOPS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	**2025-2027**	-liczba rodzin wspierających	GOPS, PCPR, Organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

2. **Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.**

Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.				
Zadania	**Okres realizacji**	**Wskaźnik realizacji działań**	**Realizatorzy**	**Źródło finansowania**
1.Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb)	2025-2027	Liczba rodzin objętych pomocą	Gmina, GOPS	środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.Indywidualne poradnictwo zawodowe, pedagogiczne i psychologiczne	2025-2027	Liczba porad	PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy Placówki Oświatowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3. Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych	2025-2027	Liczba wspieranych rodzin	Gmina, GOPS	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne.
4. Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	2025-2027	Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów	PCPR, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowniczej, Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

VI. Finansowanie programu:

Źródłem finansowania w/w zadań, które są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego gminy, są środki finansowe Gminy Oporów przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych na dany rok budżetowy:

- finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej – 61351,00 zł.

VII. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1) wzmocnienie roli i funkcji rodziny biologicznej,
2) przeciwdziałanie jej marginalizacji i degradacji społecznej,
3) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
5) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
6) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych. Wymiernym efektem prowadzonej pracy z rodziną będzie pozostawienie dziecka w rodzinie lub powrót z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

VIII. Realizatorzy i Adresaci Programu

Koordynatorem Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie.

Realizatorem programu są w szczególności:

1) Urząd Gminy Oporów - pracownicy,
2) Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - członkowie Komisji,
3) Zespół Interdyscyplinarny - członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego,
4) Placówki Oświaty – Dyrektorzy i wychowawcy klas,
5) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Kutnie,
6) Placówki służy zdrowia,
7) Komisariat Policji w Żychlinie - Dzielnicowi,
8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie - pracownicy działu rodzinnej pieczy zastępczej,
9) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kutnie,
10) Organizacje pozarządowe,

Adresatami Programu są rodziny z terenu Gminy Oporów, a w szczególności dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw, wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej.

Lp.	Instytucja	Działalność wspierająca rodzinę
1	Urząd Gminy Oporów	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych promujących rodzinę.
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oporowie	Praca socjalna, dożywianie dzieci w szkołach, pomoc finansowa, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczna i zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej.
3	Zespół Interdyscyplinarny w Oporowie	Wsparcie i pomoc dla rodzin w przezwyciężeniu problemu przemocy.
4	Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oporowie	Profilaktyka uzależnień, udział w organizowaniu pogadanek, wycieczek, wyjazdów, działalność profilaktyczna w zakresie zdrowia i uzależnień.
5	Placówki Oświatowe z terenu Gminy Oporów	Działalność edukacyjno - wychowawcza, organizowanie zajęć pozaszkolnych, wyrównujących szanse edukacyjne, świetlice szkolne, rajdy rodzinne, pogadanki dla rodziców i uczniów na temat uzależnień, zajęcia z pedagogiem szkolnym.
6	Komisariat Policji w Żychlinie	Działania interwencyjne, profilaktyczne spotkania z dziećmi i młodzieżą: działania wspomagające inne instytucje pracujące z rodziną.
7	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w	Konsultacje specjalistyczne

	Kutnie	
8	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej z terenu gminy Oporów	Działania w zakresie profilaktyki zdrowia, szczepienia dzieci, opieka zdrowotna rodzin
9	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie	Wsparcie i pomoc dla rodzin w przezwyciężeniu problemu przemocy.
10	Organizacje pozarządowe	Działalność profilaktyczna zapobiegająca demoralizacji dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresować, organizacja wycieczek, propagowanie form miłego spędzenia czasu wolnego.
11	Zespół Kuratorskiej służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kutnie	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.

IX. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć.

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu. Niniejszy Program jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Realizowany będzie przy współpracy z gminą, jednostkami samorządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się rodziną. Informacje do prowadzenia monitoringu Programu będą pozyskiwane od instytucji współpracujących. Realizatorzy Programu do dnia 31 stycznia każdego roku będą składać informacje o realizacji zadań do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie. Z całości Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie sporządzi sprawozdanie, które będzie przedkładał w terminie do 28 lutego każdego roku Wójtowi Gminy Oporów który do 31 marca przekaże Radzie Gminy zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dodatkowo sporządzane będą również sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostaną w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas.

X. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Oporów oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Oporów.